

BỘ TÀI CHÍNH

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 16486/BTC-NSNN

Hà Nội, ngày 06 tháng 11 năm 2015

V/v trả lời chất vấn của ĐBQH
kỳ họp thứ 10, QH khóa XIII

VĂN PHÒNG CHINH

Kính gửi: Đại biểu Quốc hội Huỳnh Thành Lập

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
10/11

Bộ Tài chính xin trả lời chất vấn của Đại biểu Quốc hội Huỳnh Thành Lập thuộc Đoàn Đại biểu Quốc hội Thành phố Hồ Chí Minh tại kỳ họp thứ 10 Quốc hội khóa XIII (theo Văn bản số 35/PC-VPQH ngày 03/11/2015 của Văn phòng Quốc hội) như sau:

Nội dung chất vấn:

Thưa Bộ trưởng, có ý kiến cử tri cho rằng chưa khắc phục được việc sử dụng một phần bội chi NSNN cho chi thường xuyên và trả nợ, trùng ý kiến của Ủy ban Kinh tế thẩm tra trình bày tại phiên khai mạc kỳ họp thứ 10 Quốc hội khóa XIII.

Thực chất tình hình, trách nhiệm và giải pháp tới như thế nào. Kính mong Bộ trưởng thông tin để ĐBQH trả lời cho cử tri sau kỳ họp thứ 10 Quốc hội khóa XIII.

Bộ Tài chính xin trả lời:

1. Giai đoạn 2011-2015, trong bối cảnh chịu tác động của khủng hoảng kinh tế tài chính thế giới, cộng với những yếu kém nội tại của nền kinh tế trong nước; nên tốc độ tăng trưởng kinh tế giai đoạn này thấp hơn so với kế hoạch và so với giai đoạn trước: Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI đã đặt ra mục tiêu tăng trưởng kinh tế giai đoạn 2011-2015 bình quân 7-7,5%/năm, nhưng trên cơ sở đánh giá tình hình có những thay đổi, Quốc hội đã điều chỉnh giảm mục tiêu tăng trưởng; thực tế tăng trưởng kinh tế bình quân chỉ đạt khoảng 5,82%/năm (giai đoạn 2001-2005 đạt bình quân 7,5%/năm; giai đoạn 2006-2010 đạt bình quân 7,01%/năm). Tình hình kinh tế khó khăn đã ảnh hưởng lớn đến việc điều hành và cân đối NSNN.

Về thu NSNN, do kinh tế tăng trưởng chậm hơn, đồng thời để tháo gỡ khó khăn, tăng khả năng cạnh tranh, thu hút vốn đầu tư, đã thực hiện điều chỉnh giảm một số loại thuế nhanh hơn lộ trình theo kế hoạch, cắt giảm thuế thực hiện các cam kết hội nhập quốc tế, nên tỷ lệ huy động từ thuế, phí vào NSNN so với GDP giai đoạn 2011-2015 giảm xuống còn bình quân 21%GDP, xấp xỉ đạt kế hoạch, thấp hơn so với giai đoạn trước (giai đoạn 2001-2005 đạt bình quân 22%GDP, giai đoạn 2006-2010 đạt bình quân 24,8%GDP).

Về chi NSNN, trong điều kiện tích lũy của nền kinh tế còn nhỏ, khả năng huy động đầu tư từ các nguồn vốn ngoài NSNN còn hạn chế, nên nguồn vốn đầu

tư giai đoạn này chủ yếu là nguồn NSNN và trái phiếu Chính phủ để thúc đẩy nền kinh tế vượt qua khó khăn, tránh rơi vào tình trạng suy thoái; bên cạnh đó giai đoạn này đã thực hiện điều chỉnh 3 lần tiền lương tối thiểu, 02 lần phụ cấp công vụ và ban hành nhiều chính sách an sinh xã hội, dẫn đến áp lực chi NSNN rất lớn. Vì vậy, Chính phủ đã báo cáo Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương đề trình Quốc hội duy trì bội chi NSNN ở mức cao (giai đoạn 2006-2010, bội chi NSNN bình quân 5,5%GDP; năm 2011 mức bội chi là 4,4%GDP, năm 2012 là 5,4%GDP, năm 2013 là 6,6%GDP, năm 2014 là 5,3%GDP, năm 2015 là 5%GDP, không đạt mục tiêu theo Nghị quyết của Quốc hội¹).

Đánh giá khả năng thực hiện kế hoạch NSNN 5 năm 2011-2015, tổng mức chi ĐTPT từ NSNN (chưa bao gồm chi ĐTPT từ nguồn TPCP) ước đạt 1.160 nghìn tỷ đồng, trong khi tổng số vay bù đắp bội chi NSNN dự kiến khoảng 972,6 nghìn tỷ đồng. Như vậy, xét về tổng thể trong giai đoạn 2011-2015, thu NSNN không những đảm bảo để chi thường xuyên, chi trả nợ (chủ yếu trả nợ vay cho ĐTPT) và còn dành được khoảng 187,4 nghìn tỷ đồng để bố trí chi ĐTPT, đảm bảo cân đối theo đúng nguyên tắc đã được quy định tại Luật NSNN năm 2002².

2. Trong bối cảnh cân đối NSNN năm 2016 rất khó khăn, dự toán chi NSNN chỉ tăng 11% (126.100 tỷ đồng) so dự toán năm 2015, Chính phủ cũng đã trình Quốc hội ưu tiên bố trí dự toán chi ĐTPT là 255.750 tỷ đồng, cao hơn số bội chi NSNN (254.000 tỷ đồng), chiếm 20,1% tổng chi NSNN (dự toán năm 2015 là 17%), tăng 31,2% so dự toán năm 2015.

3. Trong giai đoạn tới, điều hành cân đối NSNN vẫn phải đáp ứng các nguyên tắc cân đối theo Luật NSNN (năm 2015) vừa được Quốc hội thông qua, đồng thời phải giảm dần bội chi NSNN để giảm nợ công. Dự kiến thu NSNN thời gian tới không tăng đột biến, trong khi nhu cầu chi NSNN phải tăng lớn để trả các khoản nợ đến hạn, đầu tư cơ sở hạ tầng, đảm bảo quốc phòng, an ninh trong tình hình mới và tiếp tục thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội; vì vậy, cân đối NSNN tiếp tục phải bội chi.

Để đảm bảo an ninh, an toàn tài chính quốc gia, Chính phủ đã có Báo cáo số 553/BC-CP ngày 21/10/2015 trình Quốc hội về định hướng kế hoạch NSNN 5 năm giai đoạn 2016-2020, theo đó đã định hướng cơ cấu lại các khoản chi ĐTPT, chi trả nợ, chi thường xuyên,... và mức bội chi NSNN tính theo quy định của Luật NSNN hiện hành bình quân giai đoạn khoảng 4,9%GDP (tính theo quy định của Luật NSNN năm 2015³ thì khoảng 4%GDP). Đồng thời, đã kiến nghị cần chú trọng thực hiện các nhóm giải pháp về điều chỉnh chính sách thu; cơ cấu lại chi ngân sách, trong đó bố trí chi ĐTPT từ NSNN mức hợp lý, nâng cao vai trò định

¹ Giảm dần đến năm 2015 là 4,5%GDP (bao gồm cả TPCP).

² Ngân sách nhà nước được cân đối theo nguyên tắc tổng số thu từ thuế, phí, lệ phí phải lớn hơn tổng số chi thường xuyên và góp phần tích lũy ngày càng cao vào chi đầu tư phát triển; trường hợp còn bội chi, thì số bội chi phải nhỏ hơn số chi đầu tư phát triển, tiến tới cân bằng thu, chi ngân sách.

³ Bội chi NSNN bao gồm bội chi NSTW và bội chi ngân sách cấp tỉnh, số bội chi bao gồm cả vay TPCP (nếu có), đã loại trừ số vay để trả nợ gốc.

hướng trong đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, thúc đẩy mạnh mẽ các hình thức đầu tư ngoài NSNN để tăng nguồn lực đầu tư toàn xã hội, tiết kiệm triệt để chi thường xuyên, quyết liệt thực hiện tinh giản biên chế, thúc đẩy cải cách mạnh mẽ khu vực sự nghiệp công kết hợp xã hội hóa, cổ phần hóa một số đơn vị sự nghiệp công có điều kiện nhằm nâng cao hiệu quả chi, giảm áp lực bố trí chi từ NSNN; quản lý chặt chẽ vay và trả nợ nhằm đạt được các mục tiêu đề ra.

Bộ Tài chính xin trả lời Đại biểu để thông báo cho cử tri được biết. Xin trân trọng cảm ơn./u

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội TP Hồ Chí Minh;
- Đ/c Chủ nhiệm Văn phòng QH;
- Đ/c Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Ban Công tác đại biểu - UBTVQH;
- Vụ công tác đại biểu - VPQH;
- Vụ Phục vụ Hoạt động giám sát - VPQH;
- Văn phòng Chính phủ (Vụ III);
- Văn phòng Bộ (01);
- Lưu: VT, Vụ NSNN, (Đ.X.Hà). (4b)

Đinh Tiên Dũng